

Omgeving en milieu

de duurzame
energiebron

het broeikaseffect

de elektrische stroom

de fossiele brandstof

de groene energie

de kernenergie

de klimaat-
verandering

de waterenergie

de windenergie

de zeespiegelstijging

de zonne-energie

de zonnewarmte

Telwoorden

eerste

Een *hoofdtelwoord* geeft een **hoeveelheid** aan: *vier, dertig, veel*.

Een *rangtelwoord* geeft een **plaats in een reeks** aan: *vierde, dertigste, middelste*.

Een verhaal voordragen

1. Zoek een verhaal op om voor te dragen.
2. Bereid je voordracht voor.
  - Bedenk waar je pauzes laat vallen.
3. Draag je verhaal voor.
  - Spreek duidelijk.
  - Maak het verhaal spannend met je stem.

Een komma

Je gebruikt bijvoorbeeld een komma:

- in een opsomming
- voor of na een naam
- voor sommige voegwoorden
- tussen twee persoonsvormen

Lars, Bo en ik gaan, want we zijn moe.

Bewegen, sport en spel

afmatten	het eindklassement
behendig	fysiek
binnenstormen	de hooligan
buitenspel staan	de krachtmeting
de competitie	het tenue
het duel	uitputten

Zinnen omzetten van de bedrijvende naar de lijdende vorm

Het kind **vangt**
de bal.

De bal
wordt door het
kind **gevangen**.

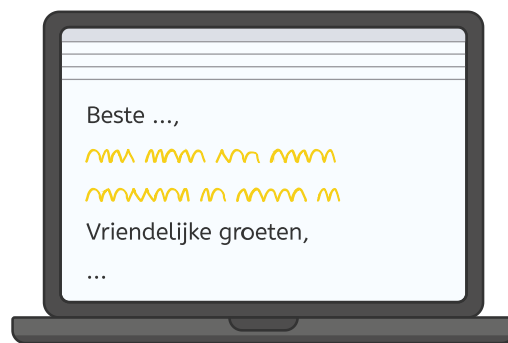
Bedrijvend: *De kat vangt de muis.*

Zin omzetten van bedrijvend naar lijdend:

- 'de muis' wordt het onderwerp;
- voor 'de kat' zet je 'door';
- vervang 'vangt' door 'wordt gevangen'.

Lijdend: *De muis wordt door de kat gevangen.*

Een e-mail aan een onbekende schrijven

1. Vul het e-mailadres en het onderwerp in.
2. Begin met een nette aanhef.
3. Schrijf de e-mail:
inleiding, kern, slot.
4. Eindig met een nette afsluiting.

Een wederkerend voornaamwoord

Hij wast **zich**.

Sommige werkwoorden hebben een wederkerend voornaamwoord.

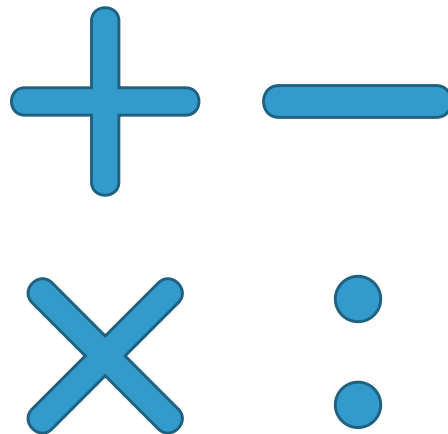
Dit voornaamwoord **verwijst** naar het **onderwerp**.

*Ik haast **me**.*

*Hij schaamt **zich**.*

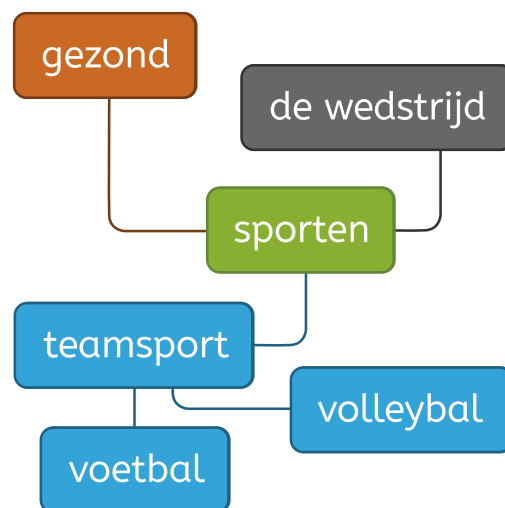

Rekenen

het bereik	minuscuul
de diagonaal	de omvang
de doorsnede	omvangrijk
de formule	het percentage
in groten getale	de proportie
het kwadraat	de symmetrie

Een mindmap

In een mindmap zie je in één oogopslag wat allemaal met een onderwerp te maken heeft.

- Het onderwerp staat in het midden.
- Daaromheen staan takken naar **deelonderwerpen**.
- Elk deelonderwerp heeft een **eigen kleur**.

Een bericht op sociale media schrijven

1. Denk na met welk doel en voor welke doelgroep je schrijft.
2. Schrijf je reactie of bericht.
3. Gebruik de netiquette regels.